

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 9Csp/144/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7620204895
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Semanová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2022:7620204895.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Stanislava Semanová, v spore žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, právne zastúpenom JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Karadžičova 8, P. O. BOX 205, Bratislava proti žalovanému: Q. O., V. XX.X.XXXX, P. N. XX/XX, T. X., právne zastúpenej Advokátska kancelária JAKUBIS & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Zámocká 36, Bratislava, za účasti osobitného subjektu na strane žalovanej: Občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom Šafárikovo nám. 7, Bratislava, IČO: 42 362 962, o zaplatenie 6 896,66 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Konanie čiastočne čo do zaplatenia istiny vo výške 1481,85 Eur s príslušenstvom zastavuje.
- II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá.
- III. Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 66 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Predchodca žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s., Bratislava sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 1.10.2020 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 6 896,66 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 28.2.2018 do zaplatenia a k náhrade trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 27.10.2016 jeho predchodca spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., Kežmarok uzatvoril so žalovanou Zmluvu o pôžičke evidenčné č. XXXXXXXX (číslo zmluvy XXXXXXXXXXXX). Na základe zmluvy bola žalovanej poskytnutá pôžička vo výške 7 900,- Eur. Žalovaná podľa zmluvy mala pôžičku splácať v pravidelných 120 mesačných splátkach v sume po 110,15 Eur a to až do celkovej sumy vo výške 13 218,- Eur. Z vyššie uvedenej sumy žalovaná do podania žaloby uhradila sumu 2 137,10 Eur. Žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutý úver riadne a včas a preto bola vyzvaná listom zo dňa 29.12.2017 k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovanej dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne bola žalovaná upozornená, že ak nedôjde k úhrade aspoň najstaršej omeškanej splátky, žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Nakoľko k úhrade dlžných splátok nedošlo, bol úver dňa 19.2.2018 zosplatený, o čom bola žalovaná informovaná listom zo dňa 22.2.2018. Celkový dlh žalovanej ku dňu podania žaloby predstavuje sumu 6 896,66 Eur. Úroky z omeškania si žalobca uplatňuje od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo doručované obyčajnou listovou zásielkou.

2. Tunajší súd vo veci vydal dňa 4.12.2020 platobný rozkaz. Odpor podaný žalovanou proti platobnému rozkazu bol uznesením sp. zn. 9Csp/144/2020-52 zo dňa 14.1.2021 odmietnutý ako vecne neodôvodnený. Toto uznesenie bolo zrušené rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9CoCsp/39/2021-115 zo dňa 25.1.2022 s tým, že odpor proti platobnému rozkazu podaný žalovanou dňa

16.12.2020 má účinky riadneho odporu. Z uvedeného dôvodu uznesením sp. zn. 9Csp/144/2020-120 zo dňa 16.2.2022 tunajší súd zrušil platobný rozkaz zo dňa 4.12.2020 v zmysle ustanovenia § 267 ods. 3 Civilného sporového poriadku.

3. V odvolaní proti uzneseniu sp. zn. 9Csp/144/2020-52 zo dňa 14.1.2021 žalovaná uplatnila námietku premlčania nároku žalobcu. Uviedla, že do omeškania sa prvýkrát dostala so splátkou splatnou 20.5.2017, pričom žaloba bola doručená súdu dňa 30.9.2020.

4. K uplatnenej námietke premlčania sa žalobca vyjadril v podaní doručenom súdu dňa 13.4.2020. Uviedol, že úver bol predčasne zosplatnený dňa 19.2.2018, čo bolo oznámené žalovanej listom zo dňa 22.2.2018. K zosplatneniu došlo pre neuhradenie splátky splatnej 20.10.2017. Premlčacia doba tak začala plynúť pre predčasne zosplatnenú časť od 21.10.2017 a preto uplatnený nárok premlčaný nie je. Zároveň uviedol, že zmluva má všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a neobsahuje žiadne neprijateľné zmluvné podmienky.

5. Uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9CoCsp/39/2021-115 zo dňa 25.1.2022 súd vyhovel návrhu žalobcu, aby do konania na jeho miesto ako žalobca vstúpil Intrum Slovakia, s.r.o., Bratislava.

6. V podaní doručenom súdu dňa 16.3.2022 žalobca z dôvodu čiastkovej platby vzal žalobu v časti o zaplatenie sumy 1 280,05 Eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania späť. K skúmaniu schopnosti žalovanej splácať spotrebiteľský úver uviedol, že žalovaná podpisom zmluvy prehlásila, že všetky ňou uvádzané údaje sú pravdivé a tiež, že ku dňu podpisu zmluvy jej neboli známe okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na riadne plnenie jej záväzku. Žalovaná zároveň preukázala výšku jej mesačného príjmu a aj výšku mesačných výdavkov. Žalovaná spočiatku riadne hradila predpísané splátky, žiadnym spôsobom neinformovala právneho predchodcu o zmene finančných pomerov, ktoré by jej znemožnili riadne splácanie poskytnutého úveru. Rovnako tak nebola ňou podaná žiadosť o zníženie mesačnej splátky. Veriteľ si vyžiadal od žalovanej za účelom overenia bonity súhlas s použitím osobných údajov za účelom preverenia úverovej histórie v Nebankovom registri klientskych informácií atď. Za účelom preukázania aktívnej legitímácie súdu predložili výzvu právneho predchodcu zo dňa 29.12.2017. Žalovaná výzvu riadne prevzala. Banka má právo postúpiť svoju pohľadávku za podmienky, že a) klient bol písomne vyzvaný na zaplatenie čo i len časti peňažného záväzku, s ktorého zaplatením je v omeškaní a b) jeho omeškanie trvá nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Nakoľko žalovaná napriek výzve právneho predchodcu zaslanej do jej dispozičnej sféry bola viac ako 90 dní v omeškaní so zaplatením svojho dlhu, boli splnené zákonné predpoklady pre platné postúpenie bankovej pohľadávky. Navyiac žalovaná bola vyzvaná na zaplatenie dlžnej sumy aj v oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru listom zo dňa 22.2.2018. Žalovaná pohľadávka je primárne pohľadávkou nebankového subjektu, spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s, ktorej vlastníkom sa banka stala až následne, v dôsledku zlúčenia subjektov. Oznámenie o postúpení pohľadávky bolo žalovanej zaslané na adresu uvedenú žalovanou v zmluve o úvere. Tým preukázali aktívnu legitímáciu v spore. K postúpeniu pohľadávky došlo až po začatí sporu. Žaloba bola žalovanej doručená najneskôr dňa 16.12.2020 (vzhľadom na podaný odpor žalovaného), svoj dlh naďalej nezaplatila a do omeškania s jeho zaplatením sa dostala o viac ako 90 kalendárnych dní. Z tohto dôvodu pohľadávka bola k 23.3.2021 legitímne postúpená súčasnému žalobcovi. K postúpeniu pohľadávky došlo riadne a platne, čím je daná aktívna legitímácia v spore. Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru bolo žalovanej zaslané formou obvyčajnej listovej zásielky, doručenkou nedisponuje. Obsahom predžalobnej upomienky však bolo aj upozornenie na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru. Uvedenú listinu žalovaná v odbernej lehote riadne prevzala. Následne veriteľ využil možnosť predčasného zosplatnenia úveru, predmetná listina o zosplatnení úveru má deklaratórny charakter, pričom účinky nastávajú spätne oboznámením sa žalovanej s obsahom listiny o zosplatnení úveru. Žalovaná tak vedela aké dôsledky bude mať nezaplatenie splatnej splátky, pre ktorú pôvodný veriteľ zosplatnil úver v celosti.

7. Žalovaný podaním zo dňa 21.4.2022 dôvodu čiastkovej platby vzal žalobu v časti o zaplatenie sumy 100,90 Eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania späť a navrhol konanie v tejto časti zastaviť.

8. Žalovaná v podaní zo dňa 25.4.2022 poukázala na to, že žalobca neuviedol, či si veriteľ skutočne z príslušných databáz pred poskytnutím úveru informácie o žalovanej skutočne vyžiadal, v dôsledku čoho nemohol vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Podľa ustálenej judikatúry nezosplatnený úver nemožno postúpiť na tretiu osobu, následkom čoho žalobca nedisponuje aktívnou legitímáciou.

Žalobca nepredložil dôkaz o doručení Oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru listom zo dňa 22.02.2018, pričom žalovaná doručenie tejto listiny spochybňuje. Napriek tomu, že pôvodným veriteľom bola spoločnosť Consumer finance holding, je po zlúčení tejto spoločnosti s pôvodným veriteľom povinný žalobca dodržať postup podľa bankového zákona.

9. Súd vykonal dokazovanie, oboznámil sa s listinnými dôkazmi Zmluvou o spotrebiteľskom úvere, výplatnými lístkami, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, predžalobnou upomienkou s doručenkou, prehľadom splátok a úhrad, štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, informáciou o ročnej percentuálnej miere nákladov a priemernej RPMN na príslušný spotrebiteľský úver, zoznamom dokladov k pôžičkám, oznámením o postúpení pohľadávky a zistil nasledovne:

10. Dňa 27.10.2016 bola medzi spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., Kežmarok ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere evidenčné č. XXXXXXXX, číslo zmluvy XXXXXXXXXXXX. Na základe zmluvy bol žalovanej poskytnutý bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 7 900,- Eur.

11. V uvedenej Zmluve o spotrebiteľskom úvere v časti III. Pôžička boli uvedené tieto údaje týkajúce sa poskytnutej pôžičky:

- celková výška a mena úveru 7 900,- Eur
- celková čiastka 13 218,- Eur
- celkové náklady spotrebiteľa 5 318,- Eur
- splátka 110,15 Eur
- počet splátok 120
- prvá splátka splatná dňa 20.11.2016
- termín konečnej splatnosti 20.10.2026
- priemerná hodnota RPMN 9,22 %
- RPMN 11,90 %
- fixná ročná úroková sadzba 11,90 %
- odplata 11,90 %
- najvyššia prípustná výška odplaty 20,20 %
- ďalšie splátky splatné vždy 20. dňa v mesiaci
- doba trvania zmluvy do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy.

12. V časti II. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú uvedené údaje klienta, podľa ktorých v čase uzatvorenia zmluvy žalovaná mala priemerný čistý mesačný príjem 660,- Eur. Jej mesačné finančné náklady predstavovali 76,- Eur. Zo zmluvy je tiež zrejmé, že žalovaná v čase jej uzavretia bola slobodná, bez vyživovacích povinností.

13. Podľa časti IX. Zmluvné podmienky článku 9 Následky nesplácania spotrebiteľského úveru bod 9.2 uvedenej zmluvy, spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky), ak je klient v omeškani s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

14. Podľa časti IX. Zmluvné podmienky článku 11 Doručovanie bod 11.2 zmluvných podmienok, spoločnosť doručuje písomnosti na adresu klienta uvedenú v zmluve na účely doručovania alebo na inú adresu písomne oznámenú klientom spoločnosti najneskôr pred dňom odovzdania písomností na poštovú prepravu. Oznámenia zasielané klientovi do vlastných rúk sa považujú za doručené okamihom, kedy klient oznámenie obdrží, inak okamihom, kedy klient oznámenie odmietne prevziať alebo sa oznámenie zaslané spoločnosťou na poslednú známu adresu vráti ako nedoručené a to aj v prípade, ak sa klient o zaslaní oznámenia nedozvedel. Ostatné písomné zásielky sa považujú za doručené okamihom, kedy klient príslušnú zásielku obdrží.

15. Z predloženého Zoznamu dokladov k pôžičkám podpísanom žalovanou dňa 27.10.2016 je zrejmé, že k žiadosti o úver žalovaná predložila fotokópiu jej občianskeho preukazu a výplatné lístky za mesiace august a september 2016.

16. Doklad Informácia o ročnej percentuálnej miere nákladov a priemernej RPMN na príslušný spotrebiteľský úver obsahuje výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov vrátane konkrétne uvedených údajov, na základe ktorých bola vypočítaná.

17. Podľa žalobcom predloženého prehľadu splátok a úhrad, žalovaná uhradila na základe predmetnej zmluvy na splatenie poskytnutého úveru do podania žaloby celkovo sumu 2 137,10 Eur.

18. Predžalobnou upomienkou zo dňa 29.12.2017 bola žalovaná predchodcom žalobcu vyzvaná k úhrade dlžných splátok v celkovej výške 381,05 Eur, k úhrade ktorej bola žalovaná vyzvaná bezodkladne. Vo výzve bola žalovaná upozornená, že ak do 5.2.2018 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci október 2017 bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť. Upomienka bola doručená žalovanej na adresu N. XX, T. Š. dňa 8.1.2018, o čom svedčí predložená doručka.

19. Následne bolo listom zo dňa 22.2.2018 žalovanej oznámené, že jej dlh z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX sa stal splatným v celom rozsahu naraz. Zároveň bola vyzvaná na úhradu celého dlhu vo výške 7 768,57 Eur. Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru bolo adresované žalovanej na adresu N.N. XX, T. Š..

20. Právnym nástupcom právneho predchodcu žalobcu, t.j. obchodnej spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. sa na základe Projektu rozdelenia zlúčením spísaného vo forme Notárskej zápisnice sp.zn. N 3283/2017, NZ 54215/2017, NCRIs 55029/2017 v spojení s prílohou 1 Projektu rozdelenia - Opisom rozdelenia majetku stal pôvodný žalobca v tomto spore, teda Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155.

21. Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava postúpila pohľadávku zo zmluvy č. XXXXXXXX zo dňa 27.10.2016 voči žalovanej žalobcovi, k 23.3.2021. Uvedené bolo oznámené žalovanej listom zo dňa 26.3.2021, ktorý bol odoslaný na adresu N. XX/XX, T. X. dňa 28.10.2016, čo bolo zistené z podacieho hárku č. F..

22. Podľa Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi zverejňovaných Ministerstvom financií SR, priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov pre Ostatné spotrebiteľské úvery neuvedené v r. 1 až 5 vo výške viac ako 6500 Eur vrátane so zmluvnou splatnosťou od 5 do 10 rokov pre 2. štvrťrok roku 2018 so stavom platným k 30.9.2018 bola 9,22 % ročne.

23. Podľa Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk zverejňovaných Ministerstvom financií SR, priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov pre Ostatné spotrebiteľské úvery so zmluvnou splatnosťou od 5 do 10 rokov pre 2. štvrťrok roku 2018 so stavom platným k 30.9.2018 bola 10,10 % ročne.

24. Podľa § 144 Civilného sporového poriadku, žalobca môže vziať žalobu späť.

25. Podľa § 145 ods. 1, 2, 3 Civilného sporového poriadku, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej. Ak je žaloba vzatá späť sčasti pred jej doručením žalovanému, koná súd o zvyšku nároku bez rozhodovania o zastavení konania v tejto časti.

26. Podľa § 146 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie. Súhlas žalovaného je potrebný vždy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

27. Z citovanej právnej úpravy vyplýva dispozičné právo žalobcu zobrať žalobu späť celkom alebo čiastočne. K čiastočnému späťvzatiu žaloby zo strany žalobcu došlo pred predbežným prejednaním sporu resp. začatím pojednávania a to podaniami zo dňa 16.3.2022 v sume 1 280,05 Eur a zo dňa 21.4.2022 v sume 201,80 Eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania. Nejde pritom o spor, kde spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Na základe zhora uvedených

skutočností, v súlade s citovanými ustanoveniami súd konanie čiastočne zastavil tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

28. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

29. Podľa § 53 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

30. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

31. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

32. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

33. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

34. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

35. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

36. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej

banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

37. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách účinného v čase uzavretia zmluvy, tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru, podmienky na udelenie povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov, podmienky na výkon činnosti veriteľa a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

38. Podľa § 2 písm. a/, b/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách účinného v čase uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

39. Podľa § 7 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách účinného v čase uzavretia zmluvy, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

40. Podľa § 7 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách účinného v čase uzavretia zmluvy, veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získavať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 15 a 16.

41. Podľa § 7 ods. 15 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách účinného v čase uzavretia zmluvy, veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

- a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
- b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

42. Podľa § 7 ods. 16 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách účinného v čase uzavretia zmluvy, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

- a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
- b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

43. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách účinného v čase uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatváraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) odplatu podľa osobitných predpisov,

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,

z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota

ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,

aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

44. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách účinného v čase uzavretia zmluvy, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

45. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách účinného v čase uzavretia zmluvy, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

46. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že medzi predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzatvorená dňa 27.10.2016 úverová zmluva. Táto zmluva je spotrebiteľskou zmluvou podľa všeobecných ustanovení § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, ako aj osobitných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy. Z obsahu zmluvy je zrejme, že ide o formulovanú zmluvu pripravenú vopred predchodcom žalobcu, ktorý pri uzavretí zmluvy konal v rámci predmetu svojej činnosti. Žalovaná pri uzavretí zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej resp. inej podnikateľskej činnosti, zmluvu uzatvorila ako fyzická osoba. Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ spravidla nemá možnosť tieto podmienky reálne ovplyvniť (ide spravidla o tzv. "formulárové zmluvy"), čo je zrejme aj v danej veci.

47. Žalovaná v konaní uplatnila námietku premlčania nároku žalobcu. V prípade posúdenia premlčania zosplateného zostatku pohľadávky, je potrebné najprv ustáliť pre nesplnenie ktorej splátky vzniklo veriteľovi právo, ktoré aj využil na zosplatenie celej pohľadávky. Podľa predžalobnej upomienky zo dňa 29.12.2017 sa jednalo o splátku splatnú dňa 20.10.2017. V tejto súvislosti, keďže žalovaná uviedla, že do omeškania sa prvýkrát dostala so splátkou splatnou dňa 20.5.2017 súd uvádza, že právo v zmysle ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka t.j. právo veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky je právom veriteľa, nie jeho povinnosťou, pričom veriteľovi vzniká toto právo pravidelne vo vzťahu ku každej nespĺnenej splátke a trvá do splatnosti nasledujúcej splátky. V prípade, že veriteľ nevyužije toto právo vo vzťahu k tej ktorej omeškanej splátke, neznamená to, že mu toto právo zaniká, pričom platí v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka, že každá splátka sa premlčuje samostatne. V danom prípade žalobca využil svoje právo požadovať splatenie celého nesplateného zvyšku pre nesplatenie splátky za mesiac október 2017 splatnej dňa 20.10.2017. Premlčacia doba vo vzťahu k celému zosplatenému dlhu tak začala plynúť dňa 21.1.2018 t.j. deň po uplynutí trojmesačnej lehoty odo dňa 20.10.2017, kedy nastala splatnosť splátky, ktorá zosplatenie vyvolala a uplynula dňa 21.1.2021 a preto pokiaľ žalobca podal žalobu dňa 1.10.2020 urobil tak v čase, keď jeho právo nebolo premlčané.

48. Súd sa v ďalšom zaoberal otázkou vecnej legitímácie žalobcu, teda otázkou, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky medzi pôvodným veriteľom žalovanej a žalobcom. Vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (navrhovateľ) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitimovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (odporca) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitimovaný) (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. 11. 2011, č. k. III. ÚS 517/2011-9).

Z uvedenej definície vecnej legitímácie je zrejmé, že stranou sporu môže byť ktorákoľvek fyzická, či právnická osoba, ktorá podá žalobu resp. voči ktorej je žaloba podaná. Uvedené však neznamená, že táto strana sporu je aj v konaní vecne legitímovaná t.j. že je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia resp. hmotnoprávnej povinnosti. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je pritom rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní je dôvodom na zamietnutie žaloby (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obdo 7/2014 zo dňa 27.2.2015).

49. Otázkou vecnej legitímácie, či už aktívnej alebo pasívnej je súd povinný skúmať „ex offa“. Ide o zákonnú povinnosť súdov v každom štádiu konania. Uvedené je zrejmé napr. z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/205/2009 zo dňa 29.6.2010, podľa ktorého „skúmanie otázky aktívnej vecnej legitímácie odvolacím súdom vyplynulo jednak z povahy sporového civilného súdneho konania, v ktorom súd skúma, či je žalobca nositeľom tvrdeného práva na určité plnenie voči označenému žalovanému“.

50. Prevod alebo prechod pohľadávky vzniknutej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere je vo všeobecnosti v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. vylúčený v záujme ochrany spotrebiteľa. V uvedenom ustanovení sú upravené výnimky, keď k prechodu alebo prevodu pohľadávky môže dôjsť, ak sú splnené určené zákonné podmienky. Zánikom spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. ako pôvodného veriteľa došlo k prechodu pohľadávky z predmetnej zmluvy na Všeobecnú úverovú banku, a.s., ktorá nastúpila na miesto veriteľa. Tým došlo tiež k zmene v samotnom obsahu predmetného záväzkového vzťahu a momentom zmeny veriteľa sa na postavenie veriteľa (banku) začali uplatňovať aj ustanovenia zákona č. 483/2001 Z.z. viažuce sa k bankovej činnosti, ktorú banka vykonáva na základe jej bankového povolenia.

51. Z uvedeného dôvodu je potrebné na danú vec okrem ustanovení § 565 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka aplikovať aj ustanovenie § 92 ods. 8 bankového zákona. Uvedené ustanovenie upravuje špeciálne podmienky (okrem všeobecných podmienok postúpenia pohľadávky v Občianskom zákonníku), kedy môže dôjsť k postúpeniu pohľadávky bankou. V tomto smere súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo/147/2017 zo dňa 24.4.2018 podľa ktorého ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon.

52. Pre platné postúpenie pohľadávky bankou sa vyžaduje v zmysle vyššie uvedených ustanovení kumulatívne splnenie týchto podmienok:

- existencia splatnej pohľadávky,
- písomná výzva banky,
- následné nepretržité viac ako 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením jeho záväzku voči banke.

53. Konečná splatnosť úveru, podľa predmetnej zmluvy o úvere mala nastať až dňa 20.10.2026. Zo strany predchodcu žalobcu došlo k zosplateniu dlžného zostatku úveru k 19.2.2018, teda pred konečnou splatnosťou úveru podľa úverovej zmluvy. Oprávnenie predchodcu žalobcu vyhlásiť okamžitú splatnosť poskytnutého úveru vyplývalo z článku 9 bodu 9.2 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere. K zosplateniu celého dlžného zostatku však môže dôjsť len v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého veriteľ je povinný upozorniť spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Banka teda bola v prípade porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru až po doručení písomnej výzvy dlžníkovi.

54. Zo strany žalobcu bola predložená písomná výzva zo dňa 29.12.2017, v ktorej bola žalovaná vyzvaná k úhrade sumy 381,05 Eur a upozornená, že ak nedôjde k zaplateniu dlžnej splátky splatnej v mesiaci október 2017, bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť. Žalobca predložil spolu s výzvou aj doručenkú, z ktorej je zrejmé, že výzva bola odoslaná žalovanej doporučené a bola prevzatá adresátom dňa 8.1.2018.

55. Žalobca predložil aj Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.2.2018, v ktorom predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že vyhlásil predčasnú splatnosť predmetného úveru vrátane

príslušenstva a žalovanú vyzval k úhrade dlžnej sumy vo výške 7 768,57 Eur. Na preukázanie doručenia tohto oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalobca nepredložil žiadnu listinu.

56. Z obsahu citovaných ustanovení § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka vyplýva povinnosť predchodcu žalobcu ako veriteľa upozorniť žalovanú ako dlžníka na možnosť zosplatnenia záväzku pred tým, ako k samotnému zosplatneniu dôjde. Ide teda o dva rôzne právne úkony veriteľa, a to v prvom rade upozornenie na uplatnenie práva veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a následne zosplatnenie úveru a žiadosť o zaplatenie celého dlhu. Podmienkou zosplatnenia dlhu je pritom doručenie oboch prejavov vôle veriteľa dlžníkovi.

57. Zo strany žalobcu nebol v konaní predložený dôkaz o tom, aby Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 24.1.2017 bolo vôbec odoslané na poštovú prepravu t.j. že bolo minimálne reálne odoslané. Doručenie uvedeného oznámenia žalovanému teda žalobca nepreukázal, nepreukázal ani jeho odoslanie žalovanému bežnou poštou. Žalobca tak neunesol dôkazné bremeno na preukázanie skutočnosti, že žalovanej bolo bankou doručené Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 20.7.2017. Žalovaná poprela doručenie predmetnej listiny, pričom podľa platnej judikatúry v prípade sporu o doručenie písomnosti dôkazné bremeno o doručení písomnosti zaťažuje odosielateľa (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 36/2020 zo dňa 15. decembra 2020).

58. V súvislosti s doručením vyššie uvedenej zásielky žalovanej súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obo 36/2020 zo dňa 15.12.2020, podľa ktorého je neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť - ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah (musí dôjsť do jej dispozičnej sféry). Dispozičná sféra adresáta je vymedzená zmluvne dohodnutým doručovacím režimom, t.j. kontaktnými adresami účastníkov alebo určením kontaktnej osoby (spravidla v záhlaví zmluvy) s tým, že doručenie písomnosti je účinné už tým, že sa doručí do dohodnutého miesta alebo určenej osobe. Týmto okamihom sa zásielka dostáva do sféry adresáta, pričom už nie je dôležité, či sa adresát s obsahom zásielky zoznámil alebo nie.

59. Pre vyvolanie právnych účinkov zosplatnenia celého úveru sa vyžaduje doručenie oboch vyššie uvedených písomností t.j. výzvy na úhradu dlžných splátok, ako aj oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Upozornenia na uplatnenie práva na predčasné zosplatnenie úveru a samotná výzva o zosplatnení celého úveru pre omeškanie sú rozdielne, samostatné právne úkony veriteľa a preto sa vyžaduje u oboch preukázanie ich doručenia minimálne tým, že sa dostali do dispozičnej sféry dlžníka.

60. Z uvedeného dôvodu má súd za to, že zosplatnenie celého dlhu žalovanej nenastalo a teda nedošlo k zosplatneniu celého dlhu žalovanej naraz. Preto platí konečná splatnosť úveru, ktorá podľa úverovej zmluvy mala nastať až 20.10.2026.

61. Pokiaľ teda banka postúpila predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatný celý úver (konečná splatnosť mala nastať podľa zmluvy až v roku 2026) a nedošlo ani k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, a preto banka nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Z uvedeného dôvodu t.j. z dôvodu nepreukázania existencie splatnej pohľadávky, postúpenie pohľadávky na žalobcu je v rozpore s bankovým zákonom, a preto je tento právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatný.

62. Súd opätovne poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.4.2018, podľa ktorého ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi. Je potrebné si uvedomiť, že oznámením postúpenia pohľadávky, ktoré je adresované dlžníkovi, dochádza v prvom rade k tomu, že postupca vyvolá zmenu osoby oprávnenej prijať plnenie, a zároveň berie na seba riziko vyplývajúce z toho, že i v prípade neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky splní dlžník dlh tretej osobe (postupníkovi). Samotným postúpením pohľadávky však nedochádza k inej zmene záväzku než v osobe veriteľa a v prípade, že zmluva bola neplatná, dochádza k tomu, že k veriteľovi pristupuje ďalšia osoba oprávnená prijať plnenie s účinkami i pre pôvodného veriteľa.

63. Vzhľadom na uvedené má súd za to, že zo strany banky nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a to z dôvodu, že v čase postúpenia pohľadávky nebola preukázaná existencia splatnej pohľadávky. V tejto súvislosti je nepodstatné, že zmena z pôvodného žalobcu na terajšieho bola pripustená súdom v priebehu konania. Inštitút zmeny strany sporu je totiž procesným inštitútom, kde súd sa zaoberá splnením podmienok podľa § 80 Civilného sporového poriadku t.j. rozhoduje na návrh oprávneného subjektu s tým, že musí byť preukázaný súhlas toho, kto má vstúpiť na miesto žalobcu a že nastala skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv a povinností, o ktorých sa koná. Jedná sa o splnenie formálnych podmienok, pričom otázkou, či tvrdené právo alebo povinnosť, ktoré mali byť prevedené skutočne prešli na iný subjekt, sa súd môže zaoberať len v rozhodnutí vo veci samej (uznesenie NS SR sp. zn. 3Obo/2/2018 zo dňa 26.07.2018, uznesenie NS SR sp. zn. 3Obo/1/2018 zo dňa 26.07.2018, uznesenie NS SR sp. zn. 8 Cdo/28/2017zo dňa 23.08.2018). Súd teda nemá v rámci rozhodnutia o zmene strany sporu hodnotiť právne úkony z hľadiska ich platnosti, lebo by išlo o posúdenie naplnenia predpokladov právneho nástupníctva z pohľadu hmotnoprávnej úpravy, a teda o riešenie predbežnej otázky dôležitej pre rozhodnutie vo veci samej (uznesenie NS SR sp. zn. 3Obo/2/2018 zo dňa 26.07.2018).

64. V konečnom dôsledku súd poukazuje aj na to, že žalobca nemá oprávnenie vyžadovať od žalovanej ako spotrebiteľa jednorazové splatenie úveru poukazujúc aj na ustanovenie § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. t.j. z dôvodu, že nepreukázal, aby jeho predchodca splnil povinnosti v zmysle § 7 ods. 1 uvedeného zákona, teda nepreukázal konanie jeho predchodcu s odbornou starostlivosťou pri poskytovaní úveru žalovanej.

65. Veriteľ je povinný pri poskytnutí spotrebiteľského úveru riadne zistiť bonitu klienta, teda či klient bude schopný splácať úver. Veriteľ musí zistiť nielen príjmy spotrebiteľa, ale tiež rodinný stav, výdavky, počet vyživovaných osôb a pod.. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Je tiež povinnosťou veriteľa získané informácie od spotrebiteľa vyhodnotiť a prípadne overiť. Preukázať splnenie tejto povinnosti bolo na žalobcovi. Zo žalobcom predloženej úverovej zmluvy vyplýva, že pri uzatvorení zmluvy bol uvedený príjem žalovanej 660,- Eur mesačne a mesačné výdavky spolu vo výške 81,- Eur. Je pravdou, že poukazujúc na ustanovenie § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Tým však nie je dotknutá povinnosť veriteľa konať s odbornou starostlivosťou a zisťovať údaje o spotrebiteľovi aj z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania jeho schopnosti splácať spotrebiteľský úver. Žalobca nepreukázal skutočnosť, aby pred uzatvorením predmetnej zmluvy vychádzal aj z príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov. Súd preto nemal za preukázané, aby žalobca postupoval s riadnou odbornou starostlivosťou pri poskytovaní úveru žalovanej v súvislosti s posúdením jeho bonity.

66. Poukazujúc na uvedené skutočnosti súd žalobu zamietol a to z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Z uvedeného dôvodu sa súd v ďalšom už nezaoberal ďalšími námietkami žalovanej, či zmluva obsahuje všetky zákonné náležitosti vyžadované právnu úpravou v čase uzavretia zmluvy.

67. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

68. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

69. Podľa § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

70. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku o náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

71. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 a § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku s použitím § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že priznal žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 56 %. V časti konania o zaplatenie sumy 1 481,85 Eur, kde došlo k späťvzatiu žaloby žalobcom z dôvodu čiastočnej úhrady žalovanej istiny žalovanou, možno dospieť k záveru, o procesnom zavinení žalovanej na takomto čiastočnom zastavení konania. V tejto časti konania bol teda úspešný žalobca s tým, že sa jedná o 22 % zo žalovanej istiny. Vo zvyšnej časti konania bola úspešná žalovaná, keďže žaloba bola v zvyšnej časti zamietnutá a to čo do sumy 5 415,81 Eur (6 896,66 mínus 1 481,85 Eur), ktorá predstavuje 78 % zo žalovanej sumy. Celkovo tak bola žalovaná úspešnejšou stranou sporu, a má teda nárok na pomernú náhradu trov konania v rozsahu 56 % (78 % mínus 22 %).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 Civilného sporového poriadku)

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 Civilného sporového poriadku)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.